

Langile bat

ULA IRURETAGOIENA

Langile bat hil da etxe baten estalkiaren konponketan ari zela. Portugaleten gertatu da aste honetako ezbeharrak, baina interneteko bilatzailean “langilea”, “teilatua” eta “heriotza” jarriz gero, albistekate luzea azaltzen da gure begien aurrean. Hainbeste kasu azaleratzen du eraikuntza bat egiteak ekartzen duen heriotz-arriskua eta eraikuntza sektoreak pairatzen duen lan-baldintzen prekarietatea.

Eraikuntzako hainbat lanek “kualifikatu gabeko esku-lana” eskatzen dute. Arkitekto batek sekula ez luke baieztapen hori babestuko, adreilu bat bata bestearen gainean jartzeak arte eta jakintza jakin bat eskatzen duela sinisten duelako, eusteko helburua duen paretari beste hainbeste zeregin eskatzen dizkiolako arkitektoak. Eraikitzaileak berriz, paretak buruhauste gutxien emango dion soluzioa nahi du, etorkizuneko arazoak ekiditeko eta diruz errentagarriena gertatuko zaiona bilatuz. Egia dena da, gure etxeak eta herriko eraikinak oraindik ere eskuekin egiten direla – makinariaren laguntzaz-, eta beraz eskuak dituen “edonork” burutu ditzakeela, baina batez ere, lan-baldintza gogorretan lan egiteko prestutasuna duen langileak egingo du, euriarekin, hotzarekin, eguzki azpian egitekoa baita. Eta kasu askotan, aldamiotik erortzeko arriskua hartuta.

Etxebizitza eraikuntza dirua ematen duen lana da gaur-gaurkoz, baina erantzukizun handiko lana ere bada. Arkitekto orok badakigu gure lanak ekar ditzakeen epaiketa arazoak, obraren eraikuntza prozesuan eta obra bukatutakoan ere bai. Segurantzaz zibilaz gain, eraikinen eraikuntzarako segurtasun neurrietarako dokumentu zehatz bat idazten da eta pertsona batek ziurtatu behar du betetzen dela. Hala ere, segurtasunean aurrezteko tentazioa handiegia da. Eraikitzailearen erru-zama kendu gabe, gizarteak eraikinak eta etxeak oso epe laburretan egiteko eskaera egiten du eta eraikuntzako lanen prezioak beti iruditzen zaizkigu garestiak. Merketzearen eta azkartasunaren balioa, batzuetan, langilearen bizitza da. ●

Bergarako erraustegi proiektuak kezka piztu du

LEIRE ARTOLA ARIN

Ekologistak Martxan taldeko ordezkariak Greene enpresari aurpegiaratu dio “gezurretan” aritzea eta herritarrei “datuak ezkutatzea”; hondakinak pirolisi bidez tratatzearen kalteez ohartarazi du. Proiektuaren arduradunek, ordea, plantaren “onurak” azaldu dituzte, eta esan dute pirolisia ez dela errausketa.

Goiena hedabideak argitaratu duenez, Bergaran herritar ugari elkartu da Larramendiko industria poligonoan eraiki nahi duten erraustegi plantaren gaineko mahai-ingurura. Valogreen Paper BC SM enpresak paper fabriketako hondakinak gasifikazio bidez tratatzeko proiektuaren aldeko eta kontrako argudioak mahaigaineratu dituzte, azken asteetan herrian zalantza mordoa sortu baitu erraustegia eraikitzeko asmoak, eta haren aurkako ahotsak gailendu dira. Elkarretaratze jendetsua egin zuten proiektuaren berri izandakoan eta, Bergarako Udalarekin batera, alegazioak aurkeztu dituzte herritar askok.

Ekologistak Martxan taldeak lehenago salatu izan duenez, pirolisia deitzen dioten prozesua izatez errausketa da. Halaxe argitu du solasaldian Carlos Arribasek, Ekologistak Martxaneko hondakinaren arloko arduradunak: “Legearen ikuspegitik pirolisia erraustea da, baldin eta pirolisian lortzen dituzun produktuak erre egiten badira, kasu honetan bezala”, azaldu dio *Goienari*. Greene (Valogreen Paper-en erroa) enpresako arduradunak leporatu die hasieratik “gezurretan” aritzea eta plantak izango lukeen jarduera “mozorrotzen” saiatzeari, herritarrei eta udalari informazioa ezkutatuta. Talde ekologistaren esanetan, zarata eta usaina ez ezik, kutsadura eta gas toxikoak ere sortuko lituzke: dioxinak, furanoak eta metal astunak.

Herritar asko ez ditu konbentzitu Greeneko arduradunek kontatutakoak eta datuak emateko galdegin dute

Aitzitik, guztiz aurkako azalpenak eman dituzte Greene enpresako Juan Jose Hernandez eta Enrique Araez arduradunek. Bergaran eraiki nahi duten plantan hondakinak “era jasangarri” tratatuko lituzketela baieztatu dute, eta “materiala balorizatu” egingo luketela. Argudiatu dute prozesuak legearen eskakizun guztiak betetzen dituela. Haien esanetan, pirolisia ez da errausketa: “Teknikoki, errausketa material baten oxidazioa da. Pirolisia oxigenorik gabe eta tenperaturarekin egiten den eraldaketa da, non gasa eta ikatza lortzen den; eta hori balorizatu daiteke”.

Mahai-ingurura bertaratutakoak zalantza gehiagorekin eta kezka handiagoarekin atera dira; eztabaida eta denbora gehiago eskatu dituzte. Herritar asko ez ditu konbentzitu Greeneko arduradunek kontatutakoak eta datuak emateko galdegin dute. Enpresariak jakinarazi dute nahi duen orok proiektua bertatik bertara ezagutzeko aukera duela, eta “beharrezkoa izanez gero” hobekuntzak ezarri ahalko direla.

UDALAREN BAIMENA BALIOGABETUTA

Uztailan Bergarako Udalak hirigintza-bateragarritasuna onartu zion proiektuari eta ingurumen-bateragarritasunaren onespeneren zain zeuden. Baina azaro hasieran baimena baliogabetu zuen udalak, iritzita enpresak hasieran aurkeztutako jarduera ez zettorrela bat geroago adierazitakoarekin. Proiektuaren tramitazioaren azken hitza ez dauka udalak, baizik eta Jaurlaritzak. ●